

Abstracts:

Anne Karin Åkra:

"Oppmerksomhet, hva er det? Betenkning med utgangspunkt i sinnsfilosofi og mindfulness."

Oppmerksomhet er et begrep som kan forstås på ulike måter innenfor sinnsfilosofien og i beslektede fagområder som nevrobiologi og psykologi. Etter å ha belyst begrepsbruken knyttet til oppmerksomhet, argumenterer jeg for en metafysisk forståelse av oppmerksomhet som noe villet. Empirisk ser jeg på resultater fra meditasjon, som kan sies å utgjøre hovedingrediensen i mindfulness. Hvordan kan meditasjon fortolkes ut i fra et oppmerksomhetsperspektiv og hva kan resultatene fra forskning knyttet til meditasjon fortelle oss om oppmerksomheten og dens virkemåte? Jeg vil videre drøfte hvilken betydning en fortolkning som knytter oppmerksomhet til vilje vil kunne ha for høyere ordens teorier om bevisstheten.

Sara Bruteig Olsen:

"Munnen hos Deleuze (i lys av Deleuzes lesning av Francis Bacon)."

I det kommende innlegget skal jeg fokusere på Gilles Deleuze' lesning av Francis Bacon og Friedrich Nietzsche. I denne lesningen tar jeg spesielt for meg skriket hos Bacon og kroppen hos Nietzsche. Dette innebærer blant annet den organløse kroppen hos Deleuze og Nietzsches begreper om det aktive og reaktive. Jeg vil undersøke hvordan en kan forstå kroppen i disse teoriene, som betydningsfull på en særegen måte. Videre vil jeg også undersøke hvordan en kan forstå kroppen i Deleuze og Guattaris' egne begreper med samme formål, for eksempel gjennom teoriene vedrørende pulsen og musikken blant annet behandlet i refrenget i Tusen Platå. Jeg forsøker å undersøke hvordan en kan forstå kroppen og munnen spesielt, til å potensielt virke frigjørende på mennesket, til å være livsbejaende. Og også hvordan det kan virke motsatt, - undertrykkende og skape angst og ressentiment.

Anne-Margrete Bollmann:

"Hvorfor skal sivile beskyttes?"

Mange land har et konsept som kalles "civil defence" ("sivilforsvar"), som har utgangspunkt i Genevekonvensjonene og erfaringene fra første verdenskrig. Innenfor FN har man et konsept som kalles Protection of Civilians (PoW). De siste årene er det også utviklet et konsept innenfor EU som kalles *Civil Protection*. Dette er EU's krisehåndteringssystem og har mange paralleller til FN-systemet. Det er imidlertid vanskelig å finne begrunnelser for etableringen av disse systemene/prinsippene. Det kunne derfor vært interessant å svar på følgende spørsmål:

- Når blir sivile berørt av en krig eller katastrofe beskyttet?
- Hvorfor skal sivile beskyttes?
- Når blir sivile mennesker *ikke* beskyttet? Hvorfor blir de ikke det?

At man både har en plikt og en rett til å beskytte egne borgere er vel etablert i internasjonal rett. Men hva med «de andre», dvs andre lands borgere, flyktninger eller statsløse? Hva skal til for at noen griper inn for å beskytte disse gruppene? Jeg vil drøfte dette ut ifra tre ulike perspektiv: naturretts tradisjonen, Axel Honnet og Hannah Arendt. Jeg vil ta utgangspunkt i den pågående krigen i Syria og Irak.

Oda Elisabeth Wiese Tvedt:
"Kvinnekroppens ambivalens og filosofiske relevans i Platon og Batailles filosofi."

George Bataille stiller seg i tradisjonen etter Nietzsche, og forsøker å gjøre kroppen og det kroppslige til utgangspunkt for filosofisk tenkning. Der hvor filosofien har søkt å foredle intellektet på bekostning av, og til forskjell fra det kroppslige, ønsker Bataille å undersøke hvilke muligheter for filosofisk refleksjon som ligger i den kroppslige utfoldelsen. Inspirert av libertinernes tøylesløse søken etter nytelse ønsker Bataille å følge ekstasens filosofi til endes. Filosofien hans står således i opposisjon til det asketiske idealet han mener har preget filosofien fra i platonistisk tradisjon. Ved å ta utgangspunkt i Batailles erotiske noveller, *The Story of the Eye* og *Mme Edwarda*, og hans tenkning om det erotiske, slik det kommer frem i *Erotismen*, vil jeg forsøke å avdekke hva slags syn på kroppen som ligger til grunn i disse verkene. Er Batailles kroppslige erfaring universaliserbar, eller blir hans tenkning fundert på en mannlig erfaringsmulighet som ekskluderer kvinner? Hvordan påvirker dette i så fall hans filosofi?

Ester Camilla Blikstad:
"Følelser og kognisjon."

Den kognitive nevrovitenskapen har i mange år primært studert ikke-emosjonelle fenomener som visuell persepsjon, hukommelse, handling, innbildning osv. Da man for alvor begynte å studere emosjoner i lys av hjernen vokste den affektive nevrovitenskapen frem som en separat disiplin i forhold til den kognitive nevrovitenskapen. Etter hvert har man imidlertid begynt å se på skillet mellom kognitiv og affektiv nevrovitenskap som et kunstig skille. "Ren" tenkning og emosjoner har overlappende nevralt og mentale mekanismer. På hjernenivå er det umulig å opprettholde noe klart skille mellom kognisjon og emosjon. Men hvordan skal man nærmere forstå dette enhetlige kognitiv-emosjonelle fenomenet? Skal man ta dette funnet på alvor er det ikke gitt at tidligere teorier som nettopp ser på kognitive og emosjonelle prosesser som distinkte, er det beste utgangspunktet. I dette innlegget ønsker jeg å ta utgangspunkt i begrepet "affektiv intensjonalitet" slik dette kan forstås i lys av det såkalte enaktive perspektivet. Et av de store spørsmålene som nå diskuteres er i hvilken grad affektiv intensjonalitet er kroppslig og eventuelt på hvilken måte. Jeg ønsker å bringe inn et ytterligere moment i denne diskusjonen ved å se på hvilken rolle oppmerksomheten spiller for hvordan vi oppfatter det kroppslige aspektet.

Kristine Hognerud Træland:
"Kroppslig tilstedeværelse i en pålogget kultur."

Hva skjer med kroppen når arbeid og fritid i økende grad tilrettelegges en ikke-kroppslig sfære? I dag er fysisk tilstedeværelse ikke lenger en nødvendighet for bevege seg i verden. Gjennom skjermen kan vi handle, bli underholdt, være i arbeid og holde kontakt med venner. Tilretteleggelsen av virtuell deltakelse innebærer en oppheving av den fysiske kroppsromlige og temporære begrensninger. Vår kropp skal situert på ett og samme sted være oppdatert på alt- og alle, til enhver tid. Innlegget vil presentere et tenkt prosjekt omhandlende de kroppslige vilkår i et samfunn som i stadig større grad krever at vi er pålogget, fremfor vår fysiske og kroppslige tilstedeværelse. Hensikten er å rette oppmerksomhet mot konflikten som oppstår mellom den biologiske kropps behov og begrensninger, i møte med vår nåtidige kulturs forventning om ikke-kroppslig tilstedeværelse.

Gry Ane Vikanes Lavik:
"En materialistisk tilnærming til sosiobiologi."

Et av de sentrale premissene i sosiobiologien har gjennomgått en vesentlig endring. Helt fra Darwin og frem til 1970-80-tallet har det blitt forutsatt at hunnkjønnen har liten innvirkning på en sentral utviklingsmekanisme i evolusjonsteorien, kalt seksuell seleksjon. At kvinnen har blitt tilskrevet minimal rolle i denne viktige utviklingsmekanismen, har skapt kjønnsfilosofiske problemer, og har blant annet (er det blitt hevdet) vært utøsende årsak til delingen mellom biologisk og sosialt kjønn. Nyere biologisk forskning på flere arter, har de siste 30-40 årene vist at vår biologi ikke er så entydig og at hunnen spiller en langt større rolle i seksuell seleksjon enn tidligere antatt. Hun er ikke kun en passiv tilskuer til hannenes innbyrdes kamp, hvis kamp har vært regnet som driveren i utviklingen. En filosofisk retning som skulle kunne gå sosiobiologi i møte er filosofisk materialisme. Kan et filosofisk materialistisk grep på nyere sosiobiologi, representert ved eksempelvis Hrdy og Fox, være fruktbart for en diskurs om biologi og kjønn?